V julijskih in avgustovskih dneh po vrtovih in v cvetli?nih nasadih lahko ob?udujemo neutrudno cvetenje zlatorumeno cveto?e trajnice, ki pride ?e posebej do izraza, ?e je posajena v ve?jih skupinah. To je rudbekija 'Goldsturm', trajnica, ki je v Evropo pred desetletji skromno pri?la iz Amerike, v evropskih de?elah po raznih zapetljajih do?ivela veliko simpatij in se vsa popularna vrnila v svojo prvotno domovino. V julijskih in avgustovskih dneh po vrtovih in v cvetli?nih nasadih lahko ob?udujemo neutrudno cvetenje zlatorumeno cveto?e trajnice, ki pride ?e posebej do izraza, ?e je posajena v ve?jih skupinah.To je rudbekija 'Goldsturm', trajnica, ki je v Evropo pred desetletji skromno pri?la iz Amerike, v evropskih de?elah po raznih zapetljajih do?ivela veliko simpatij in se vsa popularna vrnila v svojo prvotno domovino.

Eden najvidnej?ih evropskih vrtnarskih strokovnjakov prej?njega stoletja Nemec Karl Foerster (1874-1970) je pred drugo svetovno vojno imel priznano vrtnarijo trajnic v Potsdamu pri Berlinu. Njegov glavni vrtnar, ki je pogosto obiskoval vrtnarske prijatelje v ?e?kem Olomucu, se je ob obisku leta 1937 navdu?il nad bogatim zlatorumenim cvetenjem in kontrastnimi ?rnimi glavicami skupine kak?nih 60 cveto?ih rudbekij (Rudbeckia fulgida var. sullivantii). ?ehi so to trajnico nekaj let prej dobili iz botani?nega vrta v avstrijskem Gradcu, v Gradec pa je pri?la iz Severne Amerike kot zanimiva rastlina, ki tam raste v naravi.

Po povratku v Nem?ijo je glavni vrtnar za to rastlino kaj hitro navdu?il svojega ?efa in takoj sta sklenila, da mora trajnica priti tudi v vrtnarijo v Potsdam. In - ko se je glavni vrtnar naslednji? vra?al iz ?e?ke, je z nedol?nim obrazom v nahrbtniku "?vercal" nekaj sadik tako za?elene trajnice. Rudbekija je naslednje leto zacvetela, Foerster jo je primerjal z drugimi vrstami rudbekij, ugotovil njene prednosti? in jo, nezadovoljen z imenom sullivantii, ki se ga je te?ko zapomniti in vrtnarjem ne pove kaj dosti, hitro poimenoval 'Goldsturm'. Ime se je obdr?alo in ga danes pozna ves vrtnarski svet.

Za?elo se je mu?no ve?letno vegetativno razmno?evanje te trajnice, kajti takrat ?e niso poznali njenih sposobnosti generativnega razmno?evanja (s semenom). Druga svetovna vojna je naredila svoje tudi na vrtnarskem podro?ju, tako da je rudbekija 'Goldsturm' lahko pri?ela graditi svojo popularnost ?ele leta 1949 in bila nato v petdesetih letih v Nem?iji ena najbolj prodajanih trajnic. ?ez dobrih deset let je cvetela ?e? povsod po Evropi.

Ker v tistem ?asu ?ezmorsko trgovanje z okrasnimi rastlinami ?e ni bilo kaj prida razvito, se je Rudbeckia fulgida var. sullivantii iz Evrope v Ameriko vrnila ?ele v 80-tih letih. A vrnila se je prav taka, kot smo jo v Evropo dobili iz Amerike, nikakr?nega ?lahtnenja ni bilo vmes. Hitro se je raz?irila po celotnem podro?ju Zdru?enih dr?av, veliko zaslug za popularnost pa ima ameri?ki vrtni arhitekt, ki jo je v velikih skupinah zasadil vzdol? pomembne washingtonske Pennsylvania Avenue, avenije, ki povezuje Belo hi?o in Kapitol.

 (Povzeto po ?lanku, objavljenem v glasilu nem?kega dru?tva ljubiteljev trajnic; fotografije: Branko Novak.)